

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Comisiei securitate națională,
apărare și ordine publică

RAPORT DE EVALUARE EX-POST JURIDICĂ a Legii nr.245/2008 cu privire secretul de stat

Actul evaluat: Legea nr.245/2008 cu privire secretul de stat

Intervalul de timp pentru evaluare: anul 2023

Responsabil de întocmirea raportului: Viorica STRATIEV, consultant principal în Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, tel.:022.820.584, e-mail: viorica.stratiev@parlament.md.

În temeiul art.13 alin.(2) și art.111 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor normative (în continuare - *Metodologie*), aprobat de către Biroul Permanent al Parlamentului prin Hotărârea nr.2 din 07.02.2018, Direcția generală juridică a efectuat evaluarea ex-post juridică asupra organizării executării dispozițiilor Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat (în continuare - Legea nr.245/2008).

Reținem că Legea nr.245/2008 a fost inclusă în Planul de evaluare ex-post a actelor normative pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Biroului permanent nr.23 din 21.12.2022.

I. OBIECTIVELE EVALUĂRII.

Prezenta evaluare are la bază următoarele obiective:

- a) stabilirea dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr.245/2008;
- b) identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea prevederilor Legii nr.245/2008;
- c) verificarea dacă normele Legii nr.245/2008 au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

II. COLECTAREA DATELOR ȘI IDENTIFICAREA SURSELOR DE REFERINȚĂ.

Pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor selectate în procesul de evaluare ex-post juridică a Legii nr.245/2008 au fost utilizate următoarele instrumente și surse de date și informații:

- baza de date a legislației naționale Moldlex, eLEX, www.legis.md, www.weblex.md;
- pagina web oficială a Guvernul RM (www.gov.md) ;
- pagina web oficială a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (<https://sis.md/ro>);
- pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (<https://mfa.gov.md/>)
- pagina web oficială a Ministerul Apărării (<https://www.army.md/>)
- pagina web oficială a Ministerul Afacerilor Interne (<https://www.mai.gov.md/ro>)
- paginile web oficiale ale autorităților publice centrale, subiecți ai procesului de implementare a Legii nr.245/2008, precum și răspunsurile acestora la solicitarea Direcției generale juridice în vederea evaluării ex-post juridice a Legii nr.245/2008;
- pagina web oficială a Curții Constituționale (<https://www.constcourt.md/>)
- Monitorul Oficial al Republicii Moldova (<https://monitorul.gov.md/>) ;
- Informațiile privind executarea Legii nr.245/2008 prezentate de către:
  - a) Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (nr.E/10787 din 12.10.2023);
  - b) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr.10895 din 20.09.2023);
  - c) Ministerul Apărării (nr.11/1414 din 05.10.2023);
  - d) Ministerul Afacerilor Interne (nr.44/22-4522 din 06.10.2023).

III.INFORMAȚII GENERALE DESPRE ACTUL EVALUAT.

- Legea nr.245/2008 a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova la 27 noiembrie 2008, a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 27.11.2008, nr.45-46, art.123 și a intrat în vigoare la 27.02.2009.

- **Sfera de reglementare**

Prevederile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat stabilesc cadrul juridic de protecție a secretului de stat în scopul asigurării intereselor și/sau securității Republicii Moldova. Protejarea secretului de stat se realizează prin organizarea sistemului național de protecție a secretului de stat.

- **Beneficiarii direcți ai Legii nr.245/2008.**

Prevederile prezentei legi sânt executorii pentru cetățenii Republicii Moldova care sânt obligați, conform statutului lor, să execute prevederile legislației Republicii Moldova cu privire la secretul de stat, precum și pentru cetățenii străini și apatrizii.

- **Autoritățile publice responsabile de implementarea legii** nominalizate, după cum urmează, sunt:

- *Parlamentul*, organ suprem legislativ responsabil de adoptarea cadrului normativ;

- *Guvernul*, organ responsabil de aprobarea cadrului normativ pentru implementarea Legii nr.245/2008;

- *Serviciul de Informații și Securitate;*
- *Comisia interdepartamentală pentru protecția secretului de stat;*
- *Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;*
- *autoritățile publice și alte persoane juridice și subdiviziunile lor de protecție a informațiilor atribuite la secret de stat.*

Începând cu anul 2008, Legea nr.245/2008 a fost modificată prin 16 acte normative.

IV. Analiza informației colectate în raport cu obiectivele trasate în prezentul raport.

OBIECTIVUL 1: Stabilirea dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării Legii nr.245/2008.

Analiza executării Legii nr.245/2008, se prezintă după cum urmează:

Nr.	Prevederea legală	Acțiuni realizate/nerealizate
<p>1.</p>	<p>Articolul 5 alin.(1)</p> <p>Parlamentul</p> <p>b) stabilește atribuțiile persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Secretariatului Parlamentului privind asigurarea protecției secretului de stat în Parlament;</p> <p>2.</p> <p>c) exercită controlul parlamentar asupra executării legislației privind secretul de stat</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Dispoziția Președintelui Parlamentului RM SSI-5 nr. 1r din 08.07.2019 “Cu privire la crearea Subdiviziunii de protecție a informațiilor atribuite la secretul de stat în cadrul Parlamentului RM”, prin care a fost aprobat Regulamentul de funcționare a subdiviziunii interioare de protecție a informațiilor atribuite la secretul de stat (anexă la Dispoziție)</p> <p>Dispoziția Președintelui Parlamentului SSI-5 nr. 58/2022 “Cu privire la crearea Comisiei de evaluare a gradelor de secretizare a informațiilor atribuite la secret de stat și desecretizării acestora în cadrul Parlamentului și Secretariatului Parlamentului”.</p> <p>Conform art.37 alin.(4) Serviciul de Informații și Securitate este obligat să informeze Parlamentul asupra constatărilor și concluziilor rezultate din activitatea desfășurată pentru protecția secretului de stat.</p>
<p>3.</p> <p>4.</p>	<p>Articolul 5 alin.(3)</p> <p>Guvernul:</p> <p>b) aprobă structura, componența și regulamentul Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat;</p> <p>c) aprobă Nomenclatorul persoanelor cu funcții de răspundere cu împuterniciri de</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.770/2009 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru protecția secretului de stat, prin care a fost aprobată Structura și componența Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat și Regulamentul Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat;</p>

5.	<p>atribuire a informațiilor la secret de stat, precum și Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat;</p> <p>e) aprobă Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice;</p>	<p>Hotărârea Guvernului nr.449/2011 cu privire la aprobarea Nomenclatorului persoanelor cu funcții de răspundere cu împuterniciri de atribuire a informațiilor la secret de stat.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.411/2010 privind aprobarea Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.1176/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.</p>
6.	f) aprobă Regulamentul cu privire la obiectivele cu regim special, lista obiectivelor cu regim special, lista obiectivelor a căror vizitare este temporar interzisă cetățenilor străini;	NEREALIZAT
7.	g) stabilește tipurile de compensații, mărimea și modul de acordare a acestora cetățenilor care efectuează lucrări legate de accesul la secretul de stat;	COMENTARIU Hotărârea Guvernului nr.863/2006 cu privire la stabilirea sporurilor la salariul de funcție pentru acces permanent la secretul de stat a fost abrogată
8.	<p>h) stabilește modul de determinare a mărimii prejudiciului cauzat sau care poate fi cauzat intereselor și/sau securității Republicii Moldova ori intereselor autorităților publice prin divulgarea sau pierderea informațiilor atribuite la secret de stat, precum și a prejudiciului cauzat proprietarului informațiilor în urma secretizării lor;</p> <p>i) adoptă decizii privind transmiterea informațiilor atribuite la secret de stat unor state străine sau organizații internaționale;</p>	NEREALIZAT COMENTARIU Nu a fost aplicată în practică, urmând a fi evaluată utilitatea normei
9.	<p>Articolul 5 alin.(5)</p> <p>Serviciul de Informații și Securitate:</p> <p>k) asigură curieratul diplomatic și exercită controlul asupra circuitului informațiilor atribuite la secret de stat și al informațiilor de serviciu între Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova din străinătate;</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Nomenclatorul funcțiilor care necesită acces la secretul de stat pentru Aparatul central al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (aprobat și coordonat cu SIS la 01.02.2019).</p> <p>Nomenclatorul funcțiilor care necesită acces la secretul de stat din misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova peste hotare (aprobat și coordonat</p>

		<p>cu SIS la 21.12.2020).</p> <p>Instituirea Comisiei speciale pentru efectuarea repartizării documentelor și dosarelor secrete din cadrul MAEIE pe categorii, în vederea pregătirii pentru evacuarea acestora în situații de urgență europene (ordinul MAEIE nr.02-b-02r din 02.06.2021).</p> <p>Listei persoanelor responsabile pentru evidența și păstrarea documentelor și dosarelor secrete, care urmează a fi evacuate și paza acestora în momentul transportării (ordinul MAEIE nr.03-b-03r din 02.06.2021).</p> <p>Nomenclatorul documentelor și dosarelor secrete, care urmează a fi transportate la locurile de evacuare sau distruse, precum și a celor care rămân la fața locului (ordinul MAEIE nr.04-b-04r din 22.06.2021).</p> <p>Instrucțiuni privind evacuarea documentelor secrete în situații de urgență (ordinul MAEIE nr.05-b-05r din 09.06.2021).</p> <p>Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova (ordinul MAEIE nr.09-b-09 din 30.09.2022).</p> <p>Regulamentul de funcționare a subdiviziunii de protecție a secretului de stat și desemnarea persoanei responsabile de asigurarea regimului secret în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (ordinul MAEIE nr.06-b-06r din 10.11.2021).</p> <p>Nomenclatorul detaliat de informații care urmează a fi secretizate în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (ordinul MAEIE nr.01-b-01r din 18.01.2023. coordonat de Comisia interdepartamentală pentru protecția secretului de stat, Procesul- verbal nr.12/12-291s din 13.12.2022).</p>
<p>10.</p>	<p>Articolul 9. alin.(1)</p> <p>În scopul promovării unei politici de stat unice în domeniul atribuirii informațiilor la secret de stat și al secretizării lor, Guvernul aprobă Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat în care sînt incluse și autoritățile publice cu împuterniciri de dispoziție asupra acestor informații.</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.411/2010 privind aprobarea Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat.</p>

11.	<p>Articolul 25.</p> <p>h) prezenței la acesta a unor contraindicații medicale pentru lucrul cu informațiile atribuite la secret de stat, conform nomenclatorului aprobat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;</p>	<p>REALIZAT</p> <p>A fost aprobat Ordinul Ministerului Sănătății nr.400/2015 cu privire la aprobarea Nomenclatorului contraindicațiilor medicale pentru lucrul cu informațiile atribuite la secret de stat (<i>Anexa la Ordinul Ministerului Sănătății nr.400/2015 a fost modificată prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.452/2023</i>).</p>
12.	<p>Articolul 31.</p> <p>(1) În cazul în care, în virtutea activității sale profesionale, cetățeanul lucrează permanent cu informații atribuite la secret de stat, acestuia i se stabilește un spor la salariu în funcție de gradul de secretizare a informațiilor la care are acces.</p> <p>(3) Mărimile și modul de acordare a sporurilor prevăzute la alin.(1) și (2), precum și alte tipuri de compensații acordate cetățenilor care lucrează în condiții de regim secret se stabilesc de Guvern.</p>	<p>COMENTARIU</p> <p>Art.10 al Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar exclude sporul pentru lucru cu informațiile atribuite la secretul de stat din componentele salariului lunar, drept rezultat, art.31 al legii 245/2008 este lipsit de aplicabilitate.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.863/2006 cu privire la stabilirea sporurilor la salariul de funcție pentru acces permanent la secretul de stat a fost abrogată</p>
13.	<p>Articolul 27. alin.(7)</p> <p>Modul de perfectare, reperfectare și încetare a dreptului de acces la secretul de stat se stabilește în Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.1176/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.</p>
14.	<p>Articolul 32. alin.(2)</p> <p>Atestarea conducătorului persoanei juridice se efectuează în modul stabilit de Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.</p>	
15.	<p>Articolul 35. alin.(1)</p> <p>Protejarea tehnică și criptografică a informațiilor atribuite la secret de stat se efectuează în modul stabilit de Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.</p>	
16.	<p>Articolul 39. alin.(2)</p> <p>Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</p>	<p>REALIZAT</p> <p>Legea nr.66/07.04.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative Hotărârea Guvernului nr.411/2010</p>

<p>va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>va elabora actele normative necesare executării prezentei legi.</p>	<p>privind aprobarea Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.770/2009 cu privire la Comisia interdepartamentala pentru protecția secretului de stat, prin care a fost aprobată Structura și componența Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat și Regulamentul Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.1176/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice.</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.449/2011 cu privire la aprobarea Nomenclatorului persoanelor cu funcții de răspundere cu împuterniciri de atribuire a informațiilor la secret de stat.</p>
--	---

Informația privind realizarea/nerealizarea acțiunilor în termenii stabiliți

Denumire a actului supus evaluării ex-post juridică	Nr.acțiunilor realizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Nr. acțiunilor nerealizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Gradul de realizare a actului normativ, % (acțiuni realizate*/100/acțiuni totale)	Nr. acțiunilor realizate în termenul stabilit de actul normativ	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului de până la 2 ani	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului mai mult de 2 ani
Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat	14*	2	90	0	13*	1*

*unele acte au fost adoptate și executate, însă până la data efectuării evaluării ex-post juridice au fost abrogate. Unele acte normative interne se actualizează periodic, în tabel regăsindu-se cele adoptate în perioada 2019-2022 în rubrica "Nr.acțiunilor realizate"

OBIECTIVUL 2: Identificarea obstacolelor de ordin juridic în aplicarea Legii nr.245/2008:

a) Guvernul nu a aprobat Regulamentul cu privire la obiectivele cu regim special, lista obiectivelor cu regim special, lista obiectivelor a căror vizitare este temporar

interzisă cetățenilor străini, conform art. (5) alin. (3) lit.f) din Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

În asemenea circumstanțe, se recomandă elaborarea și aprobarea Regulamentului menționat, în vederea excluderii omisiunii normative.

b) Art. 24 alin.(7) stabilește că decizia de acordare a dreptului de acces la secretul de stat este luată în termen de 5 zile de la primirea de către autoritatea publică sau altă persoană juridică a încheierii asupra materialelor verificării cetățeanului în legătura cu perfectarea dreptului de acces la secretul de stat.

Reieșind din aplicabilitatea acestei norme, se conchide că acest termen de 5 zile în care este luată decizia de acordare a dreptului de acces la secretul de stat este mult prea limitat. În acest sens, se sugerează modificarea termenului de 5 zile cu termenul de 30 zile, dat fiind faptul că în perioada cuprinsă din momentul recepționării avizului până la angajarea persoanei și acordarea accesului la secret de stat, decurg o serie de etape și procese de durată, vizând angajarea candidatului, (organizarea concursului de admitere, comisia medicală, transfer, detașare, etc.).

Astfel, se propune ca acest termen să fie coroborat cu prevederile art.60 alin.(1) din Codul administrativ, care prevede că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

c) În conformitate cu art.26 alin.(4), concluzia Serviciului de Informații și Securitate privind imposibilitatea de a acorda cetățeanului dreptul de acces la secretul de stat este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat, **însă nu exclude o solicitare repetată în cazul înlăturării împrejurărilor** care fac imposibilă acordarea dreptului de acces la secretul de stat, împrejurări stabilite de art. 25 alin.(1) din Lege.

Astfel, în cazul refuzului de acordare a dreptului de acces la secretul de stat în conformitate cu art.25 alin.(1) lit.k) „neexecutării de către cetățean a obligațiilor privind păstrarea secretului de stat care i-a fost încredințat”, în condițiile actualelor prevederi, aceste împrejurări nu pot fi înlăturate, deoarece nu sunt stabilite careva termene la expirarea cărora persoana ar putea deține din nou dreptul de acces la secretul de stat.

În consecință, în cazul în care persoana a încălcat prevederile legale privind păstrarea secretului de stat, aceasta nu mai poate deține niciodată dreptul de acces la secretul de stat, chiar dacă s-a scurs un timp îndelungat de la data neexecutării.

Subsidiar, remarcăm existența contradicțiilor dintre norma de la art. 27 alin. (1) lit. a), și alin. (3) lit. a) al aceluiași articol din Lege.

d) Art. 27 alin. (1) lit.a), prevede că dreptul de acces la secretul de stat este **suspendat în cazurile punerii sub învinuire a cetățeanului** pentru săvârșirea unei infracțiuni incompatibile cu activitatea ce presupune utilizarea informațiilor atribuite la secret de stat, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Potrivit art. 27 alin. (3) lit. a), dreptul de acces la secretul de stat **încetează** în cazurile apariției sau descoperirii circumstanțelor prevăzute la art.25.

Art. 25 alin. (1) prevede cazurile de refuz de acordare a dreptului de acces la secretul de stat, printre care, prezența la acesta a antecedentelor penale pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, aflării **acestuia sub urmărire penală** sau al limitării de către

instanța de judecată a capacității sale de exercițiu.

Din analiza normelor legale, reiese că dreptul de acces la secretul de stat **încetează** în cazul aflării persoanei sub urmărire penală și **se suspendă** în cazurile punerii sub învinuire a persoanei. Mai mult, este ambigua sintagma „infrațiuni incompatibile cu activitatea ce presupune utilizarea informațiilor atribuite la secret de stat”, utilizată de către legiuitor în art. 27 lit. a) din lege, deoarece nu este specificat, fără echivoc la care anume infrațiuni se fac referire în norma, conjunctură care la rândul său, poate crea incertitudini la interpretarea normei nominalizate de către persoana cu funcție de răspundere, împuternicită să adopte decizia privind suspendarea sau încetarea dreptului de acces la secret de stat, în cazurile punerii sub învinuire a cetățeanului. Astfel, apreciem normele citate drept contradictorii ce îngreunează aplicarea cadrului legal.

În vederea înlăturării lacunelor identificate, Serviciul a elaborat proiectul de Lege „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat” și l-a înaintat spre promovare Ministerului Justiției.

e) O altă problemă identificată la aplicarea cadrului normativ evaluat, o regăsim la art.28 alin.(4) din Lege, care prevede că, accesul cetățenilor străini la secretul de stat se acordă în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, sau în temeiul dispoziției scrise a Prim-ministrului.

Astfel, acordarea accesului la secretul de stat pentru cetățenii străini care activează în industria aeronautică a Republicii Moldova, sau în legătură cu încheierea contractelor clasificate sau acordurilor de grant clasificate între autoritățile publice naționale și cele străine, poate fi asigurat în conformitate cu art.28 alin.(4) din Lege.

Totodată, menționăm că, la aplicarea normei citate sunt întâmpinate dificultăți din considerentul că, emiterea dispoziției de către Prim-ministru poate dura în timp, astfel, această dispoziție poate să nu fie adecvată situației.

În acest context, se propune identificarea unui alt mecanism de acordare a dreptului de acces la secretul de stat în situațiile descrise, care să funcționeze și să corespundă necesităților.

f) În calitate de obstacol de ordin juridic în aplicarea Legii nr.245/2008, menționăm că art.31 reglementează dreptul cetățenilor care lucrează permanent cu informații atribuite la secret de stat de a li se stabili un spor la salariu, totuși, de facto, la moment nu poate fi stabilit acest spor în virtutea art.10 al Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, care a exclus sporul pentru lucru cu informațiile atribuite la secretul de stat din componentele salariului.

În acest context, având în vedere că, potrivit art.1, alin.(1) din Legea nr.270/2018, obiectul de reglementare al prezentei legi este stabilirea unui sistem unitar de salarizare doar în sectorul bugetar și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar, este oportun de a introduce reglementări referitoare la sporul pentru gestionarea informațiilor atribuite la secretul de stat, atât în Legea nr. 270/2018 (care se vor răsfrânge asupra angajaților din sectorul bugetar).

g) Din punct de vedere al respectării procedurilor de tehnică legislativă, prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și în temeiul abrogării Legii nr.45/1994 privind activitatea operativă de investigații, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, sintagma „operative de

investigații” urmează a fi substituită pe tot parcursul legii cu sintagma „măsuri speciale de investigații”, la forma gramaticală corespunzătoare.

În aceeași ordine de idei, la art.26 alin.(1), textul „Legea privind activitatea operativă de investigații” se va substitui cu textul „Legea privind activitatea specială de investigații”.

Suplimentar, se recomanda ca pe tot parcursul textului Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat și a Hotărârii Guvernului nr.411/2010 sa fie modificate denumirile ministerelor prin aducerea lor în concordanță cu reglementările Hotărârii Parlamentului nr.29/2023 pentru aprobarea listei ministerelor. Reglementările incidente domeniului secretului de stat statuează proceduri distincte care, generează acte administrative susceptibile de a fi contestate în ordinea contenciosului administrativ potrivit tehnicii și procedurii reglementate de Codul administrativ.

Constatăm necorespunderea procedurilor de emitere a actelor administrative reglementate de Legea nr. 245/2008 cu procedurile de emitere a actelor administrative reglementate de Codul administrativ (spre ex.: procedura de acordare a accesului la secretul de stat, contestarea refuzului, procedura desfășurării anchetelor de serviciu în vederea elucidării circumstanțelor încălcării regimului juridic al secretului de stat, încetarea raportului de serviciu etc.).

Prin urmare, de la intrarea în vigoare a Codului administrativ nici un act normativ care reglementează, într-un fel sau altul, domeniul informației atribuite la secretul de stat, nu a fost adus în concordanță cu noutățile legislative ce le comportă Codul administrativ.

OBIECTIVUL 3: Verificarea dacă normele Legii nr.254/2008 cu privire la secretul de stat au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

Unele prevederi din Legea nr.245/2008 au constituit obiectul controlului de constituționalitate:

1) *Hotărârea Curții Constituționale nr.38 din 14.12.2017*, privind recunoașterea constituționalității art.25 alin. (1) lit. c), art.26 alin.(4) și art.27 alin.(5) din Lege;

2) *Decizia Curții Constituționale nr.163 din 01.12.2022*, privind inadmisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate a art.25 alin.(2) din Lege;

3) *Hotărârea Curții Constituționale nr.14 din 08.08.2023*, privind admiterea parțială a sesizării privind excepția de neconstituționalitate a art.25 alin.(1) lit.i) din Lege și a pct. 109 din Regulament. Declararea inadmisibilității sesizării în partea ce ține de controlul constituționalității art.25 alin.(1) lit.i) din Lege.

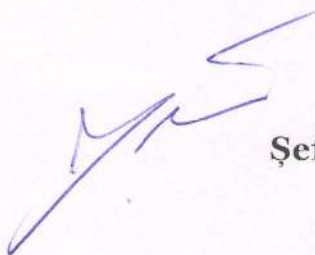
În temeiul Hotărârii Curții Constituționale nr.14 din 08.08.2023, Serviciul de Informații și Securitate a elaborat și a remis pentru promovare către Ministerul Justiției, proiectul hotărârii de Guvern „Pentru modificarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1176/2010”. Proiectul prevede modificarea pct.109 din Regulament, prin completarea cu prevederi care să reglementeze expres ”ca concluzia cu privire la imposibilitatea de a acorda cetățeanului dreptul de acces la secretul de stat va conține esența motivelor care au servit drept refuz pentru acordarea dreptului de acces la secretul de stat”.

V. RECOMANDĂRI ȘI CONCLUZII.

Urmare a efectuării evaluării ex-post juridice, în partea ce ține de adoptarea actelor normative necesare pentru executarea Legii nr.245/2008, constatăm realizarea în mare parte a implementării legii.

Se consideră oportună modificarea Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat în vederea eliminării curențelor depistate și îmbunătățirea cadrului legal evaluat. Consecvent, este necesară armonizarea cadrului normativ în materie cu standardele europene, în particular cu Decizia 2013/448/UE privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate.

Conform informației prezentate de către Serviciul de Informații și Securitate, în scopul perfecționării cadrului normativ în domeniul protecției secretului de stat, în proces de elaborare se află proiectul de Lege cu privire la secretul de stat. În acest sens, se recomandă Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică monitorizarea și conlucrarea cu Serviciul de Informații și Securitate în vederea elaborării, definitivării și înaintării proiectului de lege menționat în Parlament.

Ion CREANGĂ
Șeful Direcției generale

Anexe

1. Scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, nr.E/10787 din 12.10.2023.
2. Scrisoarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, nr.10895 din 20.09.2023.
3. Scrisoarea Ministerului Apărării, nr.11/1414 din 05.10.2023.
4. Scrisoarea Ministerului Afacerilor Interne, nr.44/22-4522 din 06.10.2023.